

آغاز کار گسترش ساحه سبز در تپه های قلعه مسلم و خوشحاله باشندگان محل از مساعد شدن فرصت های کاری

در این شماره بخوانید:

ولایت بلخ؛
مکان مناسب
برای پرورش
گوسفندان...

چگونه گی
تغذیه
گوسفندان

کندهار کی
سر ۲۶ تنه
شات تولید...

پکتیکا کی د
۳۰۰ جریبه مپوه
لرونکو بنونو...

هلمند کی دشنو خونو تولیدات غورېدلي

کرونا را جدی بگیریم

از شیوع بیماری خطرناک و همه‌گیر ویروس کرونا نزدیک به دو ماه می‌گذرد، این بیماری تا این‌دم تلفات زیاد انسانی و خسارات اقتصادی در پی داشته است. چین، ایتالیا، ایران و فرانسه بیش‌ترین آسیب از این فاجعه‌ی انسانی متحمل شده‌اند. آخرین آمار به دست آمده نشان می‌دهد که در سراسر جهان ۳۷۲ هزار و ۷۵۷ نفر به این بیماری مبتلا شده و این مرض باعث مرگ ۱۶ هزار و ۲۳۱ نفر شده است.

طی چند روز اخیر ده‌ها مورد مثبت در افغانستان نیز ثبت شده است که آمار مجموعی افراد مبتلا به کرونا در افغانستان به بیشتر از ۸۰ مورد می‌رسد.

وضعیت در اکثر کشورها بحرانی توصیف شده است، بسیاری از کشورها با استفاده از قرنطینه و روش‌های پیش‌گیرانه در پی جلوگیری از شیوع بیش‌تر این بیماری‌اند.

بسیاری از بازارها، مکان‌های عمومی بسته و تردد مردم در جاهای عمومی به حد اقل رسیده است، اما در افغانستان هنوز این موردها را زیاد جدی نگرفته‌اند.

تصاویری که از پارک‌های تفریحی، بازارها و مکان‌های عمومی در کابل و ولایات در صفحات مجازی نشر می‌شود، نشان می‌دهند که با وجود توصیه‌های جدی وزارت صحت عامه، هنوز مردم خطر این ویروس مرگبار را درک نکرده و جدی نگرفته‌اند.

با آن هم هنوز فرصت داریم، قبل از بحرانی شدن وضعیت، کارهای پیش‌گیرانه‌ای را در حد توان انجام دهیم. حداقل‌ترین کاری که می‌توانیم رعایت کنیم این است که دست‌هایمان را روزانه مکرراً با آب و صابون به مدت ۲۰ ثانیه بشوئیم؛ از تماس نزدیک با افرادی که زکام یا ریزش دارند خودداری کنیم؛ هنگام عطسه و سرفه دهن و بینی‌مان را با دستمال و یا با آرنج دست‌مان بپوشانیم؛ از دست دادن، روبوسی و بغل کشی خودداری کنیم؛ از رفت‌وآمد به جاهای پُر ازدحام و بیروبار بپرهیزیم، اگر سرفه، ریزش و زکام داریم باید از ماسک استفاده کنیم؛ برای بلند بردن مقاومت بدن‌مان از سبزیجات و میوه‌جات بیش‌تر استفاده کنیم؛ اگر امراض قلبی، تنفسی، شکر، فشار و ... داشته باشیم، بیش‌تر معروض به خطر مرض ویروس کرونا می‌باشیم، لذا در خانه بمانیم و از رفتن به بیرون بپرهیزیم؛ سطوح و جاهانی که زیادتراً با آن در تماس هستیم، مانند دستگیر دروازه و موتر، سطح میز، ساکت برق، حضری الکترونیک و امثال آن را با مایع ضد عفونی مانند کلورین و ایتایل الکل روزانه به صورت مکرر پاک کنیم.

اگر برای شیوع این بیماری اقدامات جدی و پیش‌گیرانه داشته باشیم، از تلفات سختی که دیگر کشورها متحمل شده‌اند، جلوگیری خواهیم کرد. همکاری مردم در این زمینه نهایت مهم است، انتظار داریم دولت در هم‌آهنگی با مردم در مبارزه با این ویروس پیروز شده و ملت را از یک بحران بزرگ نجات دهد.

□

خوست کې د جلغوزیو قوربه لرونکوته د بزگر ۲۰ سیمه ییز ښوونځي جوړ شول

د خوست د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست ددې ولایت د طبیعي ځنگلونو د خوندي کولو او بیا رغولو په پار هلې ځلې کړندې کړي دي، په همدې موخه ددې ولایت د جلغوزي او چهارمغزو د ځنگلونو د بیا رغونې په پار د یاد ولایت په پنځو ولسوالیو «موسي خېل، څاخیمیدان، تنې، سپېره او دوه منده» کې ۳۶۰ کورني قوربې کړي دي او ددې ترڅنگ د یادو قوربه لرونکو او په دې برخه کې دبوختو بزگرانو د روزنې په پار د خوست ولایت دیادو پنځو ولسوالیو په بېلابېلو سیمو کې د جلغوزیو قوربه لرونکوته د بزگر ۲۰ سیمه ییز ښوونځي هم جوړې کړي دي.

د خوست د کرنې رییس حفیظ الله شاه نوري وویل، چې ددې ولایت د جلغوزي او

هلمند کې د انجې کرکېله زیاته شوې ده

شمېر بزگران د انجې کرکېلي ته مخه کړې او په دې ولسوالۍ کې په پراخه کچه هنگ یا انجه کرل شوې ده. د انجې یاد تخم د قزاقستان هېواد څخه راوړل شوې ده، چې سپین رنگ او د ښه کیفیت لرونکي دي.

په هلمند ولایت کې د انجې کرکېله او سوداګرۍ په غوړېدو ده.

د هلمند د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رییس زلمي الکو وایي، دوي هلې ځلې کوي چې په دې ولایت کې د کوکنارو د کرکېلي د مخنیوي په پار بزگرانو ته نوي ارزښت لرونکي کرنیزې توکي ور وپېژنې. ښاغلي الکو وویل، په همدې موخه ددې ولایت د بولان په څېړنیز فارم کې په یوه جریبه ځمکه کې د انجې (هنگ) طبیې بوټې کرل شوې وه او پرې څېړنې وشوې. په دې فارم کې پر انجې تر څېړنو وروسته اوس مهال د هلمند د گرم سېر ولسوالۍ ډېر

په مسلم کلا کې د خوړونو د تنظیم او د غونډیو د زرغونو سیمو د پراختیا چارې پیل شوې

د کرنې وزارت د اوبولگولو او طبیعي سرچینو مرستیال زیاته کړه، چې په تېر کې ددې غونډۍ ونې د ټانکر له لارې خړوبېدې. د هغه په خبره، ددې شبکې په جوړېدو سره تردې وروسته به ددې غونډۍ ونې په منظم ډول خړوبېږي او د اوبود ضایعاتو مخه هم نیول کېږي.

دا د اوبولگولو اتم لویه شبکه ده، چې د کابل د زرغون کمربند په سیمو کې رغول شوې ده.

یاده شبکه یوه کړۍ څاه، یو باب زېرمه، ۵۲۰ کړۍ شیردهنونه او ۴۵ والېکسونه

د مسلم کلا د غونډیو په لمنو کې د خوړونو د تنظیم او د زرغونو سیمو د پراختیا چارې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د چارواکو له خوا نن رسماً پیل شوې. په ورته وخت کې د یادو فعالیتونو په پیل سره د غونډیو د نیالګیو خړوبولو په پار د اوبولگولو یوه شبکه هم ګټې اخیستنې ته وسپارل شوه. د مسلم کلا د غونډیو په لمنو کې د خوړونو د تنظیم او د زرغونو سیمو د پراختیا د چارې په پراختیا غونډۍ کې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د اوبولگولو او طبیعي سرچینو مرستیال حشمت‌الله غفوري د یوشمېر رییسانو او دسېمې د یوشمېر اوسیدونکو په شتون کې وویل: «دغه شبکه د ونو دخړوبولو او د مسلم کلا د غونډیو د سمسورتیا په پار جوړه شوې ده، دغه شبکه د ۶۰۰ متر مکعب اوبه وړتیا یې لري او تر دوه زره متره واټن سره اوبه رسوي.» دغه شبکه د مسلم کلا ۲۰۸ هکتاره ځمکه هم خړوبوي.

در بادغیس قطعات نمایشی کچالو ساخته می‌شوند

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت بادغیس، به همکاری دفتر بین‌المللی «آی‌آر‌سی»، به منظور ترویج کشت کچالو در این ولایت، ۱۴۰ قطعه نمایشی کچالو می‌سازد.

این قطعات نمایشی در ولسوالی‌های قادس و آب‌کمري برای ۱۴۰ دهقان ساخته می‌شوند. برای هر دهقان ۱۶۰ کیلوگرام

د خوست د کرنې رییس وویل، چې ددې پروژې په لومړي پړاو کې خلکو ته عامه پوهاوي، دویم پړاو کې روزنیز پروګرامونه او درېسم پړاو کې د بزگرانو ۲۰ سیمه ییز ښوونځي جوړول شامل و چې بشپړ شوي دي. ټاکل شوې، چې ددې پروژې له لارې تر درې کلونو پورې قوربه لرونکو سره تخنیکي مرستې وشي ترڅو د دوي نیالګي تر ځنګل پورې ورسېږي.

خوست د افغانستان د جلغوزیو او چارمغزو د ځنگلونو له برخمنو ولایتونو څخه دي، چې د دغو ځنگلونو یوه برخه له منځه تللې، خو اوس د کرنې وزارت د جلغوزیو ځنگلونو د بیا رغولو په پار هلې ځلې کوي.

لکه څنګه چې د انجې بوټي ډېرې کمې اوبو ته اړتیا لري نو ددې ولایت له خاورې، اوبو او هوا سره ښه مطابقت کوي.

انجه داسې بوټي دي چې د طبي موخو لپاره کارول کېدای شي او د کورني بازار تر څنګ نړیوال مارکېټ لري او په لوړه بیه پلورل کېږي.

د هلمند د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست په دې ولایت کې د بزگرانو د ملاتړ او د کوکنارو د کرکېلي د بدیل پیدا کولو په پار تل هلې ځلې کوي او په دې برخه کې یې ګڼ شمېر بریالي پروګرامونه هم پلي کړي دي.

لري. د کرنې وزارت د طبیعي سرچینو مرستیال دغه راز په مسلم کلا کې د خوړونو د تنظیم او د زرغونو سیمو د پراختیا چارې هم پیل کړې. ښاغلي غفوري د څو نیالګیو په کېنولو سره وویل: «په پیل کې تاسوته د نوي کال او د بزگر دورځي مبارکي وایم. د نیالګیو کېنولو د کمپاین په لړ کې، د مسلم کلا د غونډیو د لمونو نورو سیمو ته هم د نیالګیو کېنولو کمپاین غځوو. سړکال مو دوه میلیونه غیرمثمر نیالګي تولید کړي او په بېلابېلو ښاري او نیمه ښاري سیمو کې یې کېنو. دغه راز په ځنګلي سیمو کې ۳۰۴ میلیونه مثمر نیالګي کېنو او په همدې توګه د نیالګیو ساتنې او څارنې ته ژمن یو. ځکه چې د اسلام په مبین دین او د انسانانو او څارویو په ژوند کې ونه لوړ ارزښت لري.» حشمت‌الله غفوري له هېوادوالو وغوښت، چې د ونو ساتنې او څارنې کې د کرنې له وزارت سره ډېره زیاته همکاري وکړي.

کچالوی تخمۍ (غده)، ۱۰۰ کیلوګرام کود کیمیاوی و کیټ وسایل زراعتی توزیع گردیده است. قیلا به این دهقانان در مورد عملیات زراعتی کاشت و برداشت کچالو در مکاتب ساحوی دهقانی آموزش داده شده است. با ایجاد این قطعات، ساحه ۷۰ جریب زمین تحت کشت کچالو قرار می‌گیرد.

ولایت بلخ؛ مکان مناسب برای پرورش گوسفندان قره‌قل

کشفیق الله نوری

حاجی غلام‌رسول
یکی از مالداران
ولسوالی نهرشاهی بلخ
می‌گوید: «من سه صد
راس گوسفند قره‌قل
دارم و نظر به سال و
وضعیت گوسفند، از
تعدادی از گوسفندانی
که برابر برای
پوست‌گیری می‌باشد
پوست می‌گیریم و از
هر سال متفاوت است.»

در همین حال، نورمحمد کوهستان آمر قرنطین ریاست صحت حیوانی وزارت زراعت، می‌گوید که با افزایش توجه مالداران به نگهداری و پرورش گوسفندان قره‌قل، میزان صادرات پوست قره‌قل نیز افزایش یافته است. او گفت: «ریاست صحت حیوانی و خدمات مالداري مسولیت همکاری‌های تکنیکی و صدور سرتفکیت صحتی به محموله‌های صادراتی بعد از تایید از آزمایش‌های لازم را دارد و در سال ۱۳۹۸ به تعداد ۵۱ هزار و ۴۳۲ جلد پوست قره‌قل به کشورهای ازبکستان و فنلند صادر گردیده است.»

موجودیت آب و هوای مناسب در قسمت‌های شمالی کشور، چراگاه‌های وسیع و توجه خاص مردم عوامل و فرصتی است که زمینه را برای نگهداری و پرورش گوسفند قره‌قل به پیمان‌ه وسیع مساعد ساخته است. بیشتر

پوست‌گیری نباشد، تنها از گوشت آن استفاده می‌شود.

حاجی غلام‌رسول یکی از مالداران ولسوالی نهرشاهی بلخ می‌گوید: «من سه صد راس گوسفند قره‌قل دارم و نظر به سال و وضعیت گوسفند، از تعدادی از گوسفندانی که برابر برای پوست‌گیری می‌باشد پوست می‌گیریم و از هر سال متفاوت است.»

حاجی غلام‌رسول هم‌چنین افزود که ریاست زراعت ولایت بلخ نیز در بخش آموزش چگونگی پرورش و نگهداری گوسفندان قره‌قل و تطبیق واکسین، همکاری لازم دارد. اما، وی در عین حال از نبود خوراکی‌های زمستانی برای نگهداری و پرورش گوسفندان قره‌قل در کشور به عنوان یک مشکل مهم یاد کرده و از ریاست زراعت بلخ خواست تا در این زمینه نیز با مالداري همکاری داشته باشد.

ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولایت بلخ، می‌گوید که این ولایت شرایط مناسب برای نگهداری و پرورش گوسفندان قره‌قل دارد و هم‌اکنون بیشتر پنج‌صد هزار راس گوسفند قره‌قل در ولایت بلخ نگهداری می‌شوند. به گفته‌ی این ریاست، گوسفندان قره‌قل از محصولات با ارزش مالداري است و این حیوانات به منظور تولید پشم، پوست و روده پرورش می‌یابند.

محمدسالم ساعی رییس اداره زراعت، آبیاری و مالداري ولایت بلخ، قره‌قل را یکی از محصولات ارزشمند و پربهای ولایت بلخ دانسته می‌گوید: «ریاست زراعت بلخ با داشتن فارم نگهداری قره‌قل به تعداد ۲۵۰ راس، قره‌قل را با رنگ‌های مختلف برای معرفی و تشویق مالداران به هدف پرورش و نسل‌گیری تحت تربیه و پرورش دارد و خدمات و ترنری برای تمام مالدارانی که مصروف پرورش گوسفندان قره‌قل هستند، عرضه می‌دارد.»

قره‌قل نام نوعی از گوسفند است که دارای پوست مرغوب به‌شکل حلقه، حلقه می‌باشد و به‌رنگ‌های آسمانی، سفید، سیاه، شتری و خاکستری و دیگر رنگ‌های ترکیبی پیدا می‌گردد و هنگامی که تولد می‌شود، قبل از لیسیدن و بُو کردن مادرش، توسط مالداران یا قصاب حلال می‌شود و پوست‌اش را از بدنش جدا می‌کنند تا گل و خط‌های که در روی پوست است خراب نشود.

مالداران ولایت بلخ که مصروف پرورش گوسفند قره‌قل هستند، می‌گویند گرفتن پوست قره‌قل نظریه هر سال فرق می‌کند و در فصلی که خشک‌سالی نباشد، از گوسفندان پوست بیشتری می‌گیرند. اما، اگر خشک سالی باشد و گوسفند مناسب برای

پکتیکا کی د ۳۰۰ جریبه مېوه لرونکو بنونو د جوړولو چارې پیل شوې

بشرنه او ددې ولایت په جانخیل او خیرکوټ ولسوالیو کې ۶۵۰ جریبه نوي مېوه لرونکي بنونه جوړ شي.

د پکتیکا د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې د مېوو نوي بنونه جوړول په دې ولایت کې د بنوالی په برخه کې یې ساري پرمختګ دي. د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت پر دې سربېره، چې کروندګرو ته به تصدیق شوي نیالګي ورکړي، له هغوي سره د باغونو په نقشه اچولو، د اوبولګولو د سیستم په جوړولو او د بنوالی د مدیریت اړوند ځینو نورو برخو کې هم تخنیکي او فني مرستې کوي.

د کرنې وزارت هلې ځلې کوي، چې پکتیکا ولایت کې بنوالی ته وده ورکړي، هغه ونې ترویج کړي چې په ډېره لنډه موده کې مېوه نیسي او ښه کمیت او کیفیت لرونکي وي، تر څو د بنوالی محصولات ډېر او د بنوالو عواید زیات شي.

د پکتیکا د کرنې، اوبولګولو او مالداري ریاست چارواکي وایي، چې د بدیل معیشت پروګرام له لارې ددې ولایت د مټاخان، جانخیل، ارګون او مرکز بشرنه کې د ۳۰۰ جریبه مېوه لرونکو بنونو د جوړولو په پار د ۳۷ زره او ۵۰۰ نیالګیو د وېش لړۍ پیل شوې، چې په هر بڼ کې یې ۱۲۵ نیالګي کېنول کېږي.

پکتیکا کې د ۳۰۰ جریبه نوي بنونو د جوړولو چارې په داسې حال کې پیلېږي، چې څو ورځې مخکې د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت د بنوالی او مالداري ملي برنامه «NHLP» له لارې په پکتیکا ولایت کې د ۶۵۰ جریبه مېوه لرونکو نوي بنونو د جوړولو کمپاین هم پیل شوې وه. دغه کمپاین، چې د کرنې وزارت د بنوالی او مالداري ملي برنامه له خوا پیل شوې ده، په ترڅ کې به یې د پکتیکا ولایت په مرکز

چگونه گاو تغذیه گوسفندان

تغذیه گوسفندان (Feeding of sheep)

عبدالرقیب جويا آمر ترویج و بازاریابی ریاست خدمات مالداري

- تغذیه‌ی بره‌ها از زمان شیرگیری تا فروش؛
- تغذیه‌ی بره‌های یتیم ((Orphan) (بی‌مادر؛
- تغذیه بره از تولد تا شیرگیری؛
- تغذیه در دوران شیردهی (Lactation feeding)
- تغذیه و آماده کردن قوچ (Ram)

مواظبت بره‌ها از زایش تا شیرگیری:

یک مالدار یا چوپان باید اطلاعات کافی در مورد گوسفند ونحوه تغذیه آن داشته باشد. چراگاه و خوراکه حیوانی بهترین منابع غذایی برای گوسفندان به شمار می‌روند. اگر چراگاه نسبت به تعداد رمه بزرگ‌تر باشد باید آن را به چند قسمت تقسیم کرد و به صورت چرخش مورد استفاده قرارداد، زیرا چریدن گوسفند به صورت متناوب سبب قطع سایکل پرازیته‌های داخلی بدن گوسفند خواهد شد. چراگاه باید بعد از هر سه هفته یک‌بار مورد استفاده قرار گیرد. نباید گذاشت که گوسفند بیش از حد در چراگاه بچرد، چون گوسفند نزدیک به زمین، نزدیک به ریشه، گیاهان را قطع می‌کند و باعث تخریب چراگاه می‌گردد، در چراگاه‌های کم‌عرض، باید تعداد کم‌تر حیوان را جابه‌جا ساخت، در چراگاه باید برای ازدیاد محصول و استفاده بیش‌تر حیوان لازم است آب کافی، سایه مناسب و نمک فراهم باشد، در صورتی که چراگاه از نظر منابع غذایی فقیر باشد از مواد معدنی مختلف نیز باید استفاده کرد. در این صورت نیاز روزانه‌ی حیوان را فراهم می‌سازد، از چاقی می‌ش‌ها در دوره‌ی بارداری به صورت جدی جلوگیری شود چون مشکلات را بر آن‌ها در وقت نسل‌گیری به وجود می‌آورد. مدیریت یک گله گوسفند مستلزم داشتن اطلاعات کافی در امور مختلف گوسفندداری است. چراگاه و یا سایر منابع علوفه، غذای اصلی و عمده برای گله‌ی گوسفندان در دوران آبستن است. علوفه‌ی خشک باکیفیت خوب، سیلو و یا علوفه را پس از چیدن می‌توان در تغذیه‌ی گوسفند به‌کار برد. می‌توان علف خشک لگومینوزها، گرامینه‌ها و یا مخلوط این دو، سیلوی جواری و یا سیلوی سایر علوفه‌ها را مورد استفاده قرار داد. اگر قرار است از سیلو در تغذیه‌ی گوسفند استفاده بشود در موقع تهیه می‌باید علوفه‌ی ریزتر از سیلویی که در تغذیه‌ی گاو مورد استفاده قرار می‌گیرد خرد بشود. پس چرا مزارع را می‌توان جهت چرای گوسفندان در نظر گرفت؟

اگر چراگاه وسعت بیش‌تری دارد، توصیه می‌شود که به قسمت‌های مختلف تقسیم شده و به صورت چرخشی مورد استفاده قرار گیرد زیرا چرانیدن به طور متناوب، سبب قطع سیکل زنده‌گی انگل‌های داخلی می‌شود. مراتع یا چراگاه‌ها باید به فاصله‌ی هر دو الی سه هفته یک بار مورد استفاده قرار گیرند که بسته‌گی به کیفیت و نوع مرتع دارد مراتع نباید مورد چرای بیش از حد قرار گیرند، زیرا این امر سبب تخریب مراتع می‌شود. به‌خصوص در مورد گوسفند که چون این حیوان خیلی نزدیک به زمین علوفه را قطع می‌کند، تخریب سریع‌تر و بیش‌تر خواهد بود. تعداد گوسفندی که در واحد زمان در واحد سطح مراتع در نظر گرفته می‌شود به نوع و کیفیت مرتع بسته‌گی دارد.

در مرتع برای ازدیاد بازدهی و استفاده‌ی بیش‌تر حیوان لازم است آب کافی، سایه‌ی مناسب، نمک و سایر مکمل‌های معدنی فراهم شده باشد. جابه‌جا

بعد از زایش انجام می‌گیرد. این عمل بین سه روزگی تا ده‌روزگی انجام می‌گیرد. بره‌ای که دمش کوتاه شده باشد کمتر دچار انگل می‌شود، زیرا دم طویل در اکثر موارد سبب جمع شدن فضولات در زیر دم و مانع از خروج فضولات از روده می‌شود؛ علاوه بر این، در اثر جمع شدن فضولات در ماه‌های گرم تابستان، بوی آن‌ها مگس‌ها را جلب می‌کند و آن‌ها روی کپل حیوان تخم می‌گذارند. لاروهایی که از این تخم‌ها خارج می‌شوند روی گوشت حیوان زندگی می‌کنند و می‌توانند سبب مرگ حیوان شوند.

بره‌های نر را باید موقعی که سن آن‌ها کم و جوان هستند، اخته کرد. توصیه می‌شود از هنگام تولید تا سن دو هفتگی عمل اخته کردن را انجام داد. در این سن کاهش رشد بره (به‌علت استرس ناشی در موقع اخته کردن و بعد از آن حداقل است. عمل اخته کردن را می‌توان با استفاده از بوردیزو، چاقو و یا اخته کردن (Castrator) انجام داد. توصیه می‌شود بعد از عمل اخته کردن به گوش بره‌ها نر اخته علامت گذاشته شود. نشانه‌گذاری در گوش سبب شناسایی زودتر قوچ اخته از میش می‌شود. اگر هر سال شماره‌های متفاوتی در گوش به‌کار گرفته شود سبب شناسایی میش‌ها با سنین مختلف می‌شود. پشم چینی بره‌های مسن سبب می‌شود که حیوان در تابستان راحت باشد، پشم چینی را در موقع از شیر گرفتن انجام دهید.

بره بایستی بلافاصله بعد از تولد از کلسیوم مادر استفاده بکند. کلسیوم بره را از عفونت محافظت می‌کند. کلسیوم همچنین حاوی پروتئین، مواد معدنی، انرژی و ویتامین‌هایی است که بره نیاز دارد. بعد از ۱۰-۱۴ روزگی علاوه بر شیر بره می‌تواند از کنسانتره هم استفاده بکند. غذای کنسانتره معمولاً به‌صورت **C.F (Creep feeling)** در اختیار بره‌ها قرار داده می‌شود (C.F عبارت است از روشی است که غذای کنسانتره در محلی طوری قرار داده می‌شود که بره می‌تواند وارد شده و خارج بشود ولی میش نمی‌تواند وارد آن محل بشود. یونجه با کیفیت خوب باید همیشه در دسترس بره باشد. غذای کنسانتره‌ی بره باید در حدود ۱۴-۱۶ پروتئین داشته باشد. بره‌هایی که زودتر از شیر گرفته می‌شوند، باید جیره‌ی آن‌ها حداقل ۱۸ پروتئین داشته باشد. افزودن ملاس سبب خوشمزه شدن جیره می‌شود. بره‌ها معمولاً در ۳ ماهگی از شیر گرفته می‌شوند. افزودن آنتی‌بیوتیک در دوران شیرخوارگی از تلفات بره‌ها می‌کاهد. در موقع از شیرگیری بره‌ها باید حداقل ۹ هفته سن و ۱۸ تا ۲۲/۵ کیلوگرم وزن داشته باشند. تولید شیر بعد از ۴ هفته کاهش پیدا می‌کند، دادن کنسانتره در جریان شیرخواری سبب در افزایش وزن بره خواهد شد، در نتیجه بره را زودتر می‌توان فروخت. بره‌هایی که زودتر از شیر گرفته می‌شوند از غذا بیش‌تر استفاده می‌کنند و به ازاء یک واحد افزایش وزن به غذای کمتری نیاز دارند.

تغذیه‌ی بره‌های یتیم (Orphan) بی‌مادر:

در هر دوره‌ی زایش بنا به‌عللی (عدم قبول میش، مردن بعضی میش‌ها، نداشتن و یا کمی شیر میش، ورم پستان و زخم بودن پستان) در گله تعدادی بره‌ی بی‌مادر وجود دارد.

... ادامه در صفحه ۶

عمل می‌توان نسبت تلفات بره‌ها را از ۱۴/۵ تا ۳/۹ درصد کاهش داد. میش‌های آبستن بایستی تغذیه‌ی آزاد داشته باشند که این امر سبب کم شدن هزینه‌ی کارگری و افزایش مصرف علوفه با کیفیت پایین می‌شود.

جیره‌ای که در تغذیه‌ی میش‌های آبستن به‌کار برده می‌شود، بایستی به مقدار زیادی علوفه‌ی خشبی داشته باشد. مهم‌ترین مساله در تغذیه‌ی میش‌های آبستن جلوگیری از چاقی زیاد میش‌ها است.

تغذیه در دوران شیردهی (Lactation feeding):

میش‌هایی که در هفته‌های آخر آبستنی به‌خوبی تغذیه و مراقبت شده باشند، پس از زایمان از شرایط بدنی خوبی برخوردار خواهند بود و مقدار زیادی شیر تولید خواهند کرد. ماکزیمم تولید شیر در میش‌ها در حدود ۲ هفته پس از زایمان است. جهت ادامه‌ی تولید شیر زیاد، میش‌ها باید تغذیه‌ی کافی داشته باشند تا علاوه بر تأمین نیاز غذایی برای نگهداری میش، نیاز غذایی برای تولید شیر را هم فراهم کند. افزایش کنسانتره جیره سبب تحریک میش برای تولید شیر زیاد خواهد شد، باید مطمئن بود که حیوان به آب سالم و تمیز به مقدار کافی دسترسی داشته باشد.

میش‌هایی که به بره‌های دوقلو شیر می‌دهند، در مقایسه با میش‌هایی که به تک‌بره شیر می‌دهند؛ به کنسانتره بیش‌تری نیاز دارند. به‌نظر می‌رسد میش‌هایی که دوقلو زاییده‌اند، می‌توانند بیش‌تر از میش‌هایی که تک‌بره زاییده‌اند، شیر تولید بکنند، این امر ممکن است بدین علت باشد که بره‌های دوقلو در هر موقع شیر خوردن پستان را خالی می‌کنند و این کار سبب تحریک بیش‌تر پستان و تولید بیش‌تر شیر می‌شود. میش‌های نژاد سنگین در مقایسه با نژادهای سبک به غذای بیش‌تری نیاز دارند. اگر کیفیت علوفه‌ای که مورد استفاده قرار می‌گیرد پایین باشد، باید به مقدار کنسانتره جیره افزوده شود. در این قبیل موارد جهت تغذیه‌ی بهتر گله و بازدهی خوب مکمل‌های پروتئینی و معدنی مورد نیاز خواهند بود. تا حدود یک هفته قبل از شیرگیری بره‌ها مقدار آب و غذای میش‌ها را کاهش دهید. این کاهش آب و غذای میش سبب کاهش تولید شیر حیوان می‌شود و بره اجباراً کنسانتره بیش‌تری مصرف می‌کند و در نتیجه موقع از شیرگیری، بره کمتر دچار مشکل می‌شود.

مواظبت از بره‌ها از زایش تا موقع از شیرگیری:

قطع دنبه یکی از اولین کارهایی است که

کردن آبشخوار، نمک و مکمل معدنی سبب می‌شود که قسمت‌های مختلف مرتع به‌خوبی مورد استفاده قرار بگیرد و حیوان برای دسترسی به آب در طول چرا، انرژی کمتری را مصرف کند. در موردی که مرتع یا چراگاه فقیر باشد می‌توان هم‌زمان با چرا در مرتع از علوفه‌ی خشک در تغذیه‌ی گله گوسفند استفاده کرد. در تحت چنین شرایطی روزانه ۱/۵ الی یک کیلوگرم رشنه‌ی خشک احتیاجات میش را برطرف می‌کند. می‌توان به‌جای رشنه‌ی خشک از دو الی سه برابر سیلو جواری استفاده کرد. زیرا احتیاجات غذایی میش برای تکامل جنین و بافت‌های پستانی خود حیوان افزایش می‌یابد. میش‌هایی که بیش از یک بره آبستن (باردار) هستند مخصوصاً در مراحل آخر بارداری، اندازه‌ی شکمبه آن‌ها کوچک می‌شود؛ زیرا مقداری از فضا توسط رحم اشغال می‌شود. این موضوع سبب می‌شود که به‌جای مقداری از علوفه‌ی از کنسانتره استفاده بشود. تغذیه‌ی میش با کنسانتره به تکامل نهایی جنین و آماده کردن میش برای تولید شیر که گوساله نیاز مبرمی به آن خواهد داشت، کمک می‌کند. نتایج تغذیه‌ی خوب در اواخر دوران حمل در موقع بره‌زایی و بعد از آن مشاهده می‌شود. بدین ترتیب که عمل زایمان به‌راحتی صورت خواهد گرفت، بره‌ها در هنگام تولد قوی خواهند بود، وزن آن‌ها از بره‌میش‌هایی که به‌خوبی تغذیه نشده‌اند، به‌طور قابل توجهی بیش‌تر خواهد بود و میش شیر بیش‌تر و دوران شیرواری طولانی‌تر خواهد داشت. در نتیجه بره‌ها قوی‌تر، رشد آن‌ها سریع‌تر و تلفات بره‌ها و میش‌ها کم‌تر خواهد بود. توصیه می‌شود در آخرین ۶ هفته‌ی آبستنی به میش‌ها مقداری مخلوط کنسانتره داده شود. دانه‌ی ذرت، دانه‌ی گندم، سورگوم، یولاف، چو و سبوس گندم از اجزایی هستند که معمولاً در مخلوط کنسانتره مورد استفاده قرار می‌گیرند. در مواردی که مرتع و یا رشنه‌ی خشک از کیفیت پایینی برخوردار باشد میش به مکمل پروتئینی نیاز خواهد داشت. در تحت چنین شرایطی می‌توان از کنجاله‌ی سویا، کنجاله‌ی بزرگ و یا سایر مکمل‌های پروتئینی استفاده کرد. با توجه به ارزانی قیمت می‌توان از اوره در جیره‌ی گوسفند به‌عنوان منبع ازتی استفاده نمود که در تحت چنین شرایطی نایبستی بیش از یک‌سوم پروتئین جیره از اوره تأمین شده باشد.

براساس مطالعات انجام گرفته، افزودن آنتی‌بیوتیک از مرگ و میر بره‌ها می‌کاهد، دادن آیورمایسین روزانه به مقدار ۶۰ میلی‌گرم به ازای هر میش به‌مدت ۸۰ روز قبل از زایش به مقدار قابل محسوسی از مرگ و میر بره‌ها می‌کاهد. با این

کندهار کی

سر ۲۶ تنه شات تولید شوی

✍ اشرفی

د کرنې وزارت د شمېرو له مخې د هېواد په کچه اوسمهال د شاتو مچيو روزلو په برخه کې څه باندې ۴۰ زره کورنۍ کار کوي او د خپلو کورنيو لگښتونه له همدې لارې ترلاسه کوي. د مگرۍ په هېواد کې څه باندې شپږ زره او ۵۱۰ کسان د شاتو مچيو په روزلو بوخت دي او کرنې وزارت د ۸ کوپراتيفونو، ۲۸ ټولنو او يوې اتحاديې په قالب کې د شاتو مچيو روزنکو څخه ملاتړ کوي.

کندهار چې د هېواد د نورو ولايتونو په څېر يو کرنيز ولايت دی دا مهال دغلته د کرنې او مالدارۍ په برخه کې هڅې او هلې ځلې کړنډې شوي دي، چې د نورو برخو ترڅنگ په دې ولايت کې د شاتو مچيو روزنې کار وبار هم غوړېدلې دي. په کندهار کې له مچيو څخه د شاتو ايستلو وخت را رسيدلی او دلته د شته لسگونو فارمونو د مچيو حاصل د نورو کلونو په پرتله زيات ښودل شوي دي.

د کندهار د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رياست د مالدارۍ د ترويج عمومي مدير انجنير محمدالله نوري وايي، چې ددې ولايت د شاتو مچيو په توليد کې د تېر کال په پرتله زياتوالي راغلې دي. د ښاغلي نوري په خبره د کندهار د کرنې رياست په همکارۍ ددې ولايت بزگرو او ښوالو ته د شاتو مچيو روزنې ۱۰۲ لوي او واړه فارمونه جوړ شوي دي، چې د زرگونه کيلو شاتو د توليد ترڅنگ يې مچۍ اوس دوه برابره تکثير او زيات شوي دي.

د کندهار د کرنې رياست وايي، چې په دې ولايت کې سر ۲۶ ټنه شات توليد شوي دي.

په دې وروستيو کلونو کې په کندهار کې د شاتو مچيو د ساتلو دود وده کړې او هغه شمېر کسان، چې په دې ولايت کې د مچيو فارمونه لري، وايي چې د شاتو مچيو په ساتلو سره يې تر ډېره بريده اقتصادي ستونزې هوارې شوې دي او له همدې لارې د خپل ژوند لومړنۍ اړتياوې پوره کوي.

انجنير محمدالله نوري وايي، چې د لومړي ځل لپاره په ۱۳۸۶ لمريز کال کې د کرنې وزارت له خوا د کندهار ولايت د ارغنداب په ولسوالۍ کې پر ۵۰ کسانو د شاتو مچيو ۵۰۰ ډک او ۵۰۰ تش صندوقونه وويشل شول او په همدې کال کې په دې ولايت کې د شاتو مچيو د روزنې کاروبار پيل شو. تر دې وروسته د کرنې وزارت له خوا په ۱۳۹۰ کال کې په ارغنداب، دامان او ډنډ ولسواليو کې پر ۹۰ کسانو د شاتو مچيو ۳۶۰ صندوقونه او اړين توکي وويشل شول. دغه راز په ۱۳۹۱ يم کال کې ددې ولايت په ارغنداب او ډنډ ولسواليو کې پر

کوي. په افغانستان کې د شاتو مچيو څه باندې ۲۱۳ زره او ۸۳۷ صندوقونه شتون لري خو افغانستان د شاتو مچيو د يو ميليون صندوقونو ظرفيت لري.

د کرنې وزارت په پام کې لري چې، د شاتو مچيو د روزنې د ودې په موخه د بازار موندنې، توليداتو زياتوالي، د شاتو صادرو لپاره د خصوصي سکتور هڅونه او په نړيوالو معيارونو سره د شاتو مچيو روزنې ته د زمينې برابرولو په پار هلې ځلې وکړي. افغانستان کې د بدخشان، تخار، بلخ، هلمند، پنجشير، ننگرهار، پروان، کاپيسا، غزني او هرات ولايتونو شات تر نورو نوموتي شات دي. د شاتو مچيو روزلو لپاره تر ډېره غرنۍ سيمې او هغه سيمې چې پاکه هوا، طبيعي بوټي او گلان ولري غوره بلل کيږي، چې په يادو سيمو کې د روزل شويو مچيو شات تر نورو ښه کيفيت لرونکي او غوره شات دي.

د شاتو مچۍ:

د شاتو مچۍ يوه ټولنيزه حشره ده، چې د صندوق د ننه په ټولنيز ډول ژوند کوي. د مچيو هر کورنۍ معمولاً له درې ډوله مچيو ملکه، کارگر او نارينه مچيو څخه تشکيل شوې وي.

د شاتو مچۍ خپل خوراک د صحرايي گلانو لکه د سبچ، سنځلي، سپېلني، عکاسي او دغه راز د شکر د ونو له پاڼو برابرې او په يو کال کې دوه ځلې حاصل ورکوي.

د شاتو مچۍ په ډله کې ژوند کوي، هره ډله يوه ملکه لري، دوي ټول سهار راوځي او په گلانو کيښي او شيره راټولوي، بيا بېرته صندوق ته راځي او شات ډکوي. د انساني ټولنو برعکس د شاتو مچيو په صندوقونو کې ښځينه مچۍ دي چې واک چلوي، دغه ملکه د هگيو اچولو له کبله تر ټولو مهمې گڼل کېږي.

ملکه په طبيعي ډول پنځه کاله ژوند کوي، کارکوونکې مچۍ ټول نارينه دي او دا د دوي کار دي، چې لاړ شي له گلانو شيره راوړي، د صندوق او ملکې ساتنه وکړي، نويو مچيو ته خوراک برابر کړي او صندوق پاک وساتي.

کري. افغانستان کې د شاتو له مچيو په دوو فصلونو کې گټه اخيستل کېږي. د افغانستان سوچه شات په کور دننه او له هېواده بهر په ميليونونه پېرېدونکي لري.

افغانستان د شاتو مچيو روزلو او شاتو توليد لپاره مناسبه هوا او چاپېريال لري او دا ددې لامل شوې، چې په دې هېواد کې د شاتو مچيو روزلو صنعت ورځ تر بلې وده وکړي. د چارواکو په خبره د افغانستان د شاتو کيفيت د بهرنيو شاتو د کيفيت په پرتله ښه دي. د دوي په خبره هېوادوال بايد د روغتيايي گټې او مثبتې تغذيې په موخه له کورنيو شاتو څخه گټه پورته کړي. له کورنيو شاتو څخه گټه پورته کول د دې لامل کيږي چې توليدات تر پخوا ښه او معياري شي او د شاتو مچيو د روزنې لپاره د چاپېريال د اصلاح زمينه برابره شي همداراز ډېر شمېر هېوادوال د شاتو مچيو روزنې او پالنې ته مخه کړي.

د کرنې وزارت د شمېرو له مخې د هېواد په کچه اوسمهال د شاتو مچيو روزلو په برخه کې څه باندې ۴۰ زره کورنۍ کار کوي او د خپلو کورنيو لگښتونه له همدې لارې ترلاسه کوي. د مگرۍ په هېواد کې څه باندې شپږ زره او ۵۱۰ کسان د شاتو مچيو په روزلو بوخت دي او کرنې وزارت د ۸ کوپراتيفونو، ۲۸ ټولنو او يوې اتحاديې په قالب کې د شاتو مچيو روزنکو څخه ملاتړ

۶۵ کسانو د شاتو مچيو ۱۳۰ صندوقونه او اړين توکي وېشل شوي او په ۱۳۹۸ يم کال کې د کرنې وزارت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې له خوا په دې ولايت کې ۵۰ کسانو ته د شاتو مچيو ۲۵۰ صندوقونه او اړين توکي ورکړل شوي دي.

په دې ولايت کې د شاتو مچيو لرونکي وايي، چې د شاتو مچۍ په کم وخت کې توليد پيلوي او دغه راز د شاتو د مچيو ساتل د اقتصاد له پلوه د ارزښت وړ گڼل کېږي، ځکه د شاتو مچيو په روزلو سره د زيات شمېر کسانو په ژوند کې مثبت بدلون راغلي دي.

په کندهار کې په داسې حال کې د شاتو په توليد کې زياتوالي راغلې ده، چې د کرنې وزارت له خوا ددې ولايت د شاتو مچيو د روزنې له فارم لرونکو سره مرستې او همکارۍ کيږي. د دغو مرستو څخه د کرنې وزارت موخه د شاتو د توليد د کچې د زياتولو ترڅنگ د کورنيو اقتصادي وده او د دوي په اقتصادي وده کې دوامداره مرسته ده. سربکال د کرنې وزارت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې له خوا په کندهار کې پر ۵۰ کسانو د شاتو مچيو ۲۵۰ صندوقونه وېشل شوي او ترڅنگ يې په دې برخه کې سلگونو کسانوته روزنه هم ورکړل شوې ده. د شاتو مچۍ ساتل په افغانستان کې مخينه لري او په دې وروستيو کې يې پرمختگ

چگونه گه تغذیه گوسفندان

داد. موقعی که بره‌ها به پرواربندی و یا مرتع رسیدند، سعی کنید که از استرس آن‌ها کاسته شود، اجازه بدهید تا استراحت بکنند، علوفه و آب سالم برای آن‌ها فراهم کنید، بره‌های مریض را جدا بکنید. در صورت نیاز برای از بین بردن انگل‌های خارجی سم‌پاشی کنید و یا از حمام گنه استفاده نمایید. بره‌های کم‌وزن در مقایسه با سنگین وزن‌ها در مرتع رشد بیش‌تری می‌کنند. اگر از مراتع برای پرواربندی استفاده می‌کنید، با توجه به موقعیت بازار و کیفیت مرتع، بره‌ها را تا زمانی که شرایط آب و هوایی اجازه می‌دهد، در مرتع نگهدارید و روزانه به ازا هر رأس مقدار ۴۵۰ گرم کنسانتره بدهید.

تغذیه بره‌میش‌های جاگزینی

بره‌های ماده‌ای که جایگزین میش‌های حذفی خواهند شد، می‌باید به‌خوبی تغذیه شده و در موقع جفت‌گیری به اندازه‌ی کافی رشد کرده باشند. در جیره‌ی غذایی این نوع بره‌ها می‌توان از علوفه‌ی خشبی و دانه استفاده کرد و نسبت علوفه‌ی خشبی در جیره را می‌توان با توجه به کیفیت بدنی و رشد حیوان تعدیل نمود.

تغذیه و آماده کردن قوچ: (Ram)

تا قبل از جفت‌گیری، علوفه‌ی مرتع احتیاجات غذایی قوچ احتیاجات غذایی قوچ را برطرف می‌کند، در فصل جفت‌گیری اگر قوچ ضعیف باشد، می‌بایست روزانه ۷/۴-۱۰/۴ کیلوگرم دانه‌ی ذرت و یا مخلوط دانه‌های دیگر خورانیده شود. بره‌قوچ‌ها به مقدار بیشتری مواد دانه‌ای نیاز دارند. در خلال زمستان باید روزانه ۱/۶ تا ۲/۳ کیلوگرم یونجه به بره قوچ‌ها داده شود. بره‌های نر سنگین بیشتر از این نیاز دارند. ولی باید دقت کرد که در موقع جفت‌گیری قوچ زیاد چاق نباشد. با شروع فصل جفت‌گیری باید قوچ‌ها را از نظر سلامت عمومی و وضعیت پاها بررسی کرد. در هوای گرم توصیه می‌شود که اگر قوچ در مزرعه است، مزرعه دارای سایبان باشد. قبل از رها کردن قوچ در گله، با ماده‌ی رنگی شکم و درست جلو آلت تناسلی قوچ را رنگ کنید، این عمل سبب می‌شود که زمان جفت‌گیری میش را تشخیص داده و کارهای مدیریتی گله را بهتر و به آسانی انجام دهید. اگر در گله از یک قوچ استفاده می‌کنید، توصیه می‌شود برای کنترل قدرت باروری قوچ رنگ به‌کار برده را هر ماه عوض کنید و اگر بیش از یک قوچ استفاده می‌کنید، برای قوچ‌ها از رنگ‌های مختلفی استفاده کنید و هر روز ماده‌ی رنگی قوچ را امتحان کنید و در صورت لزوم تجدید نمایید. قوچ‌های جوان ممکن است برای مدتی فعالیت جنسی خوبی نداشته باشند، برای تشویق این نوع قوچ‌ها می‌توان قوچ‌ها را با میش پیری که فصل شده است در یک محل نگه داشت. میش به‌خوبی می‌ایستد و قوچ جوان به‌راحتی با آن جفت‌گیری می‌کند. رها کردن قوچ محرک (Teaser ram) در گله سبب می‌شود که میش‌ها به فصل شدن تشویق شده و در نتیجه وقتی که قوچ در گله رها می‌شود می‌تواند با تعداد زیادی میش در مدت زمان کوتاهی جفت‌گیری کند. با توجه به این‌که چندگانه‌زایی یک صفت توارثی است؛ بنا بر این، قوچ می‌تواند چندگانه‌زایی گله را تحت تأثیر قرار دهد. بدین جهت در موقع انتخاب قوچ این صفت را باید در نظر گرفت. قبل از فصل جفت‌گیری قوچ‌ها باید از نظر غیر بارور بودن آزمایش بشوند، برای گرفتن نتیجه‌ی خوب از جفت‌گیری ۶-۸ هفته قبل از جفت‌گیری قوچ‌ها را پشم‌چینی کنید.

در مواردی عدم قبول میش با قرار دادن بره و میش در یک آغل کوچکی کنار هم پس از مدتی میش به بوی بره خود عادت کرده و آن را قبول می‌کند؛ یا اینکه می‌توان با مالیدن ترشحات پوست بدن بره به اطراف بینی مادر و یا مالیدن شیر میش به اطراف ناحیه‌ی ران بره به قبول کردن بره توسط مادر کمک کرد. در بعضی موارد مشاهده می‌شود که میش بره‌ی خود را قبول می‌کند ولی از دادن شیر امتناع می‌کند؛ در این قبیل موارد می‌توان در موقع شیردادن میش را ثابت نگهداشت و یا آن را بست تا بره بتواند از شیر آن استفاده کند. بره‌های یتیم را می‌توان به‌وسیله‌ی میش‌هایی که بره‌ی خود را از دست داده‌اند، تغذیه کرد و اگر این بره‌ها به‌وسیله میش‌های دیگر مورد قبول نشدند، می‌توان به‌وسیله‌ی پستانک و شیشه آن‌ها را تغذیه نمود. فاکتوری که در مورد این نوع بره‌ها باید در نظر گرفته شود، گرم نگاه‌داشتن و خوراندن شیر به آن‌ها است. برای زیاد کردن شانس زنده ماندن آن‌ها و افزایش مقاومت آن‌ها لازم است مقداری کلستروم به بره داده شود. در این قبیل موارد می‌توان از کلستروم میش‌های دیگر استفاده کرد. بعضی از گوسفندداران با تجربه‌ی زیادی کلستروم را منجمد می‌کنند که در این صورت همیشه به کلستروم دسترسی خواهند داشت. در مواردی هم می‌توان برای تغذیه‌ی بره‌های یتیم از شیر گاو استفاده کرد. ولی ترکیب شیر گاو با ترکیب شیر میش مقداری فرق می‌کند. اگر از شیر گاو استفاده می‌کنید توصیه می‌شود به ازا هر یک لیتر شیر یک قاشق چایخوری روغن مایع (ترجیحاً روغن ماهی) اضافه کنید. این شیر را باید به اندازه‌ی درجه حرارت بدن حیوان گرم کنید. ولی نجوشانید. وسایلی که برای تغذیه استفاده می‌کنید تمیز نگهدارید. در هر سه ساعت در حدود ۱۰۰ گرم از این شیر به حیوان بدهید. بره‌ها را دسته‌بندی کرده و از سرما محافظت کنید. جایگاه بره‌ها باید خشک بوده و از بستر خوب پوشیده شده باشد؛ در مواردی که هوا سرد باشد، می‌توان از وسیله‌ی گرم‌کننده استفاده کرد. آب تمیز و علوفه‌ی مرغوب باید در دسترس بره‌ها باشد. تغذیه کنسانتره را هرچه زودتر شروع کنید، از ۲هفتگی به‌تدریج مخلوط کنسانتره مغذی و خوش‌خوراک را می‌توان به بره‌ها خورانیده، اگر بره‌ها از کنسانتره‌ی خوب تغذیه می‌کنند، می‌توان آن‌ها را در سن ۴-۶ هفتگی از شیر گرفت. در سن ۴-۵ هفتگی می‌توان بره‌ها را به چراگاه محصور می‌توان در آن‌ها قرار داد. در سن ۴-۵ هفتگی می‌توان بره‌ها را به چراگاه محصور می‌توان در آن‌ها قرار داد. در سن ۴-۵ هفتگی می‌توان بره‌ها را به چراگاه محصور می‌توان در آن‌ها قرار داد.

تغذیه‌ی بره‌ها از زمان از شیرگیری تا فروش؛ بره‌های پرواری را با غذای با کیفیت خوب تغذیه کنید؛ جیره غذایی این نوع بره‌ها را به‌تدریج عوض نمایید؛ در موقعی که شروع به تغذیه آزاد با کنسانتره می‌کنید، بره‌ها را علیه بیماری آنترتوکسمی (بیماری پر خوری) واکسینه کنید. اگر بره‌ها تغذیه و افزایش وزن خوبی دارند و وزن آن‌ها بیشتر از ۱۸ کیلوگرم است، نباید در مرتع قرار داده شوند که این امر سبب کند شدن رشد بره‌ها می‌گردد. اگر قرار است به‌علت بالا بودن کیفیت مرتع، بره‌ها به مرتع برده شوند، باید قبل از اینکه به مرتع فرستاده شوند، داروی ضدانگلی خورانیده شوند. برای جلوگیری از انگل‌های داخلی می‌توان از فنوتیازین، تیابندوزول، هالوکسون و یا تترا میزول استفاده کرد. تا اتمام دوره‌ی پرواری می‌توان بره‌ها را به پرواربندی برد و یا آن‌ها را در مرتع قرار

آغاز کار گسترش ساحه سبز در تپه‌های قلعه مسلم و خوشحال باشندگان محل از مساعد شدن فرصت‌های کاری

شجاع‌الحق نوری

می‌کنند، از وطن‌داران دگه هم می‌خواهیم که در نهال‌شانی سهم بگیرند، در خانه و منطقه خود نهال بشانند، در حفاظت آن تلاش کنند، چون سود آن برای همه مردم است.»

نورالله یک باشنده‌ی دیگر نیز می‌گوید: «بسیار خوش هستیم که نهال‌شانی در منطقه ما آغاز شد، مردم مصروف کار شده‌اند. از مردم توقع داریم که با ما همکار باشند، فرزندان خود را بهمانند که به نهال‌های شانده شده آسیب نرسانند.»

حشمت‌الله غفوری از شهروندان خواست تا در مراقبت و نگهداری درختان با وزارت زراعت همکاری بیش‌تری داشته باشند.

مسلم توسعه می‌دهیم. امسال دو میلیون نهال غیرمثمر را تولید و در مناطق مختلف شهری و نیمه شهری غرس می‌کنیم. هم‌چنان سه تا چهار میلیون نهال مثمر را در مناطق جنگلی غرس می‌کنیم و همین‌طور متعهد به حفظ و نگهداری آن هستیم. چون درخت ارزش بالایی در دین مبین اسلام و زنده‌گی انسان‌ها و حیوانات دارد.»

حشمت‌الله غفوری از شهروندان خواست تا در مراقبت و نگهداری درختان با وزارت زراعت همکاری بیش‌تری داشته باشند. پروژه کمربند سبز مربوط به وزارت زراعت، آبیاری و مالدار، برای هزاران تن از شهروندان کابل زمینه کار مساعد ساخته است. محمدحشم یک تن از ساکنان قریه قلعه مسلم که از سال گذشته تاکنون با راه‌اندازی پروژه کمربند سبز کابل صاحب کار شده است، می‌گوید: «من اصلاً از ولسوالی پریان پنجشیر هستم، حالا در همین منطقه زندگی می‌کنم. سال گذشته مدت ۹ ماه در همین پروژه کار کردیم، امسال هم ۱۰ روز شده که کمپاین نهال‌شانی آغاز شده و برای ما هم زمینه کار مساعد شده است. همراه من ۳۰۰ نفر دیگر هم کار

کار تنظیم آبریزه‌ها و گسترش ساحه‌ی سرسبز در دامنه‌های تپه قلعه مسلم، امروز رسماً توسط مقام‌های وزارت زراعت، آبیاری و مالدار آغاز شد. همزمان با آغاز این فعالیت‌ها، یک شبکه آبیاری که برای آبیاری نهال‌های آن تپه ساخته شده نیز، به بهره‌برداری سپرده شد.

حشمت‌الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت، در مراسم آغاز کار تنظیم آبریزه‌ها و گسترش ساحه‌ی سبز در تپه‌های قلعه مسلم، در جمعی از رییس‌ان اداره‌های وزارت زراعت و باشنده‌گان محل گفت: «به‌خاطر آبیاری درختان و سرسبزی تپه‌های قلعه مسلم این شبکه ساخته شده که ظرفیت ۶۰۰ مترمکعب آب را دارد و آب را به مسافت دوهزار متر می‌رساند. این شبکه، ۲۰۸ هکتار زمین را در دامنه‌های قلعه مسلم آبیاری می‌کند.»

معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت افزود که در گذشته نهال‌های این تپه توسط تانکر آبیاری می‌شد، به گفته‌ی او، با ساخت این شبکه آبیاری، پس از این نهال‌ها به صورت منظم آبیاری شده و از ضایعات آب جلوگیری می‌شود. این هشتمین شبکه بزرگ آبیاری است که در ساحات مربوط به کمربند سبز کابل ساخته می‌شود.

این شبکه دارای یک چاه، یک ذخیره، ۵۲۰ شیردهن و ۴۵ والبکس است.

معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت هم‌چنین با غرس نهالی کار تنظیم آبریزه‌ها و گسترش ساحات سبز در قلعه مسلم را نیز آغاز کرد. آقای غفوری گفت: «به سلسله کمپین نهال‌شانی، نهال‌شانی را به مناطق دیگر دامنه‌های قلعه

هلمند کې د شنو خونو تولیدات غوړېدلي

جمعه گل اشرفی

د ښاغلي الکو په خبره په کرنیز سیستم کې له شنو خونو څخه لاسته راغلي حاصلات ګټور، خوندور او په بازار کې هم ډېره ګټه د کروندګرو په برخه کوي. هغه وویل، چې دامهال د هلمند په یو شمېر شنو خونو کې د بادرنگو ترڅنګ د بېلابېلو سبو حاصلات رسېدلي دي. د ښاغلي الکو په خبره د هلمند په شنو خونو کې تولید شوي بادرنگ ددې ولایت د کورنیو بازارونو ترڅنګ یو شمېر ګاونډیو ولایتونو ته هم صادريږي.

د دامهال د هلمند په یو شمېر شنو خونو کې د بادرنگو ترڅنګ د بېلابېلو سبو حاصلات رسېدلي دي. د ښاغلي الکو په خبره د هلمند په شنو خونو کې تولید شوي بادرنگ ددې ولایت د کورنیو بازارونو ترڅنګ یو شمېر ګاونډیو ولایتونو ته هم صادريږي.

د هلمند د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وايي، دوي په دې ولایت کې د کرنیزو حاصلاتو د لوړولو او د موسمي نباتاتو د کرکېلي د پراختیا په پار هلې ځلې کوي.

باید وویل شي، چې په دې وروستیو کلونو کې د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت له خوا کروندګرو او بزګرانو ته سلګونه بابه سوداګریزې، منځنۍ او وړې شنې خونې جوړې شوي، چې له دغو شنو خونو څخه زرګونه کورنۍ ګټه پورته کوي. یوازې په ۱۳۹۸ یم کال کې د نورو ورو شنو خونو سربېره د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې ۷۲۶ سوداګریزې شنې خونې جوړې شوي دي. دغه راز په پام کې ده، چې د کرنې وزارت له خوا په روان ۱۳۹۹ یم کال کې هم د هېواد په ټولو ولایتونو کې ځمکوالو او بزګرانو ته سلګونه بابه منځنۍ او وړې شنې خونې جوړې او ددې ترڅنګ د کابل، کاپیسا، پروان، لوګر، بامیان، دایکندي، پکتیا، بلخ، جوزجان، سمنګان، بغلان، بدخشان، تخار، فاریاب، کندز، ننگرهار، کونړ، لغمان، هرات، کندهار، فراه، بادغیس، زابل، نیمروز، پنجشیر، نورستان، غور او خوست په ولایتونو کې ۶۸۷ سوداګریزې شنې خونې هم جوړې او د بزګرانو او ځمکوالو په واک کې ورکړل شي.

الکو وايي، چې دمګړې د یاد ولایت د مرکز لښکرګاه ترڅنګ ددې ولایت په ناوې، نادعلي او نهرسراج ولسوالیو کې د کرنې ریاست او خصوصي سکتور له خوا ۱۶۶ بابه شنې خونې جوړې شوي دي او ترڅنګ یې ددې ولایت په یو شمېر نورو ولسوالیو کې هم لسګونه پلاستيکي ټولنونه رغول شوي دي، چې د کال په ټولو موسمونو کې په کې د ډول ډول سابو او ترکاریو کرکېله کیږي او د بزګرانو د عوایدو په ښې سرچینې بدل شوي دي.

د هلمند د کرنې ریاست په پام کې لري، چې ددې ولایت بزګرانو لپاره سړکال هم لسګونه بابه شنې خونې جوړې او د دوي په واک کې یې ورکړي.

د ښاغلي الکو په خبره په کرنیز سیستم کې له شنو خونو څخه لاسته راغلي حاصلات ګټور، خوندور او په بازار کې هم ډېره ګټه د کروندګرو په برخه کوي. هغه وویل، چې

وخت کرنیزې توکي ورسوي. د هلمند د نهرسراج ولسوالۍ یو تن بزګر چې، په خپل ۳۲ جریبه ځمکه کې یې شنې خونې جوړې کړي دي وايي، چې په شنو خونو کې یې کرل شوي سابو او ترکاری ټول په حاصل راغلي هغه وايي، چې په هرو درېوو ورځو کې د خپلو شنو خونو د بادرنگو حاصلات راټولوي، چې ۲۰۰ څرېټې کیږي او هره څرېټه یې په ۲۷۰ افغانۍ پلوري، چې په هرو درېوو ورځو کې یې یوازې د بادرنگو د حاصلاتو عواید ۵۴ زرو ته رسیږي. هغه له خپل کاروباره خوښ دي او د کرنې وزارت څخه مننه کوي، چې په هر برخه کې له دوي سره مرستې او همکارۍ کوي.

د هلمند ولایت د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وايي، چې د شنو خونو حاصلات مخ په زیاتېدو دي. د هلمند د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ رییس زلمي

هلمند د هېواد په سوېل لوېدیځ کې د تودې هوا لرونکي او یوازې د اوړي په موسم کې د سبو او ترکاریو د موسمي فصل له مخې مشهور ولایت دی، خو د دغه ولایت بزګر خوشاله دي، چې د شنو خونو د جوړېدو له برکته د ژمي او د کال په ټولو موسمونو کې هم کولای شي، چې په خپلو شنو خونو کې د سبو او ترکاریو کرکېله وکړي او ددې ولایت د اړتیا پوره کولو ترڅنګ یې نورو ګاونډیو ولایتونو ته هم صادر کړي.

د هلمند ولایت د بزګرو د خولې خبره ده، چې پخوا به د ژمي په موسم کې یې له نورو ولایتونو او ان له بهره سابو او ترکاری واردول خو اوس د شنو خونو له برکته ددې ترڅنګ، چې دغه واردات بند شوي دي دوي نورو ولایتونو ته صادرات هم لري.

هلمندیان وايي، خوشاله په دې چې اوس په هر موسم کې له بهره د وارد شوي خراب او خوسا سبو او ترکاریو پر ځای تازه او د خپلې خاورې سابو او ترکاری کورونو ته وړي. د هلمند ګڼ شمېر او سیدونکي خوشاله دي، چې د دوي ولایت د سبو او ترکاریو د تولید په برخه کې د بسيا کېدو پر خوا روان دي. دوي وايي: «مخکې تر دې چې زموږ په ولایت کې شنې خونې نه وې موږ مجبور وو چې له بهره وارد شوي خوسا او بېکاره سابو او ترکاری وپېرو، خو اوس د شنو خونو له برکته بادرنگ، پنبه، بانجان او رومیان په ژمي کې هم ترلاسه کېږي.»

شنې خونې چې د حرارت د کنټرول لپاره له پلاستيکه جوړېږي، اوس د هلمندیانو لپاره د سرو زرو د خزانو ارزښت لري. دوی وايي، د شنو خونو په پراختیا سره کولای شي، چې د هېواد یو شمېر نورو ولایتونو ته هم وخت په

دهقان

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

نشانی برقی:

ویب‌سایت:

فیس‌بوک:

تویتر:

شماره‌های تماس:

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ

(۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰ - akbar_rostami10@yahoo.com)

مدیر مسوول: حبیب بهزاد ۰۷۰۶۷۹۸۱۴۴ - ha.behzad@gmail.com

سر دبیر: نورالعین

ویراستاران: جمعه گل اشرفی و ظفر شاه رویی

مدیر خبر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع‌الحق نوری، حشمت‌الله حبیبی، نعیم رضایی، شفیق‌الله نوری، عوض‌علی مهدوی و عبدالواسع خان‌زاده

برک آرایي: نذیر احمد دستگیرزاده

آدرس: جمال مینه، کارته سخی، کابل، افغانستان

به جز گزارش‌ها و سخن دهقان، مسوولیت متباقی مقاله‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

بمنظور جلوگیری از مصاب شدن به مرض ویروسی کرونا

کمیته دولتی ارتباطات عامه جهت وقایه و جلوگیری از شیوع ویروس کرونا

امروز وقایه و پیش گیری کنیم تا فردا پیشیمان نشویم

د بزرگانو د اړیکو مرکز

گرانو بزرگانو؛

۱۵۰ وړيا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کرنې له کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسوته ځواب درکړل شي.

۱۵۰

